

Cijfers Elektrisch Vervoer

(t/m 30 november 2015)

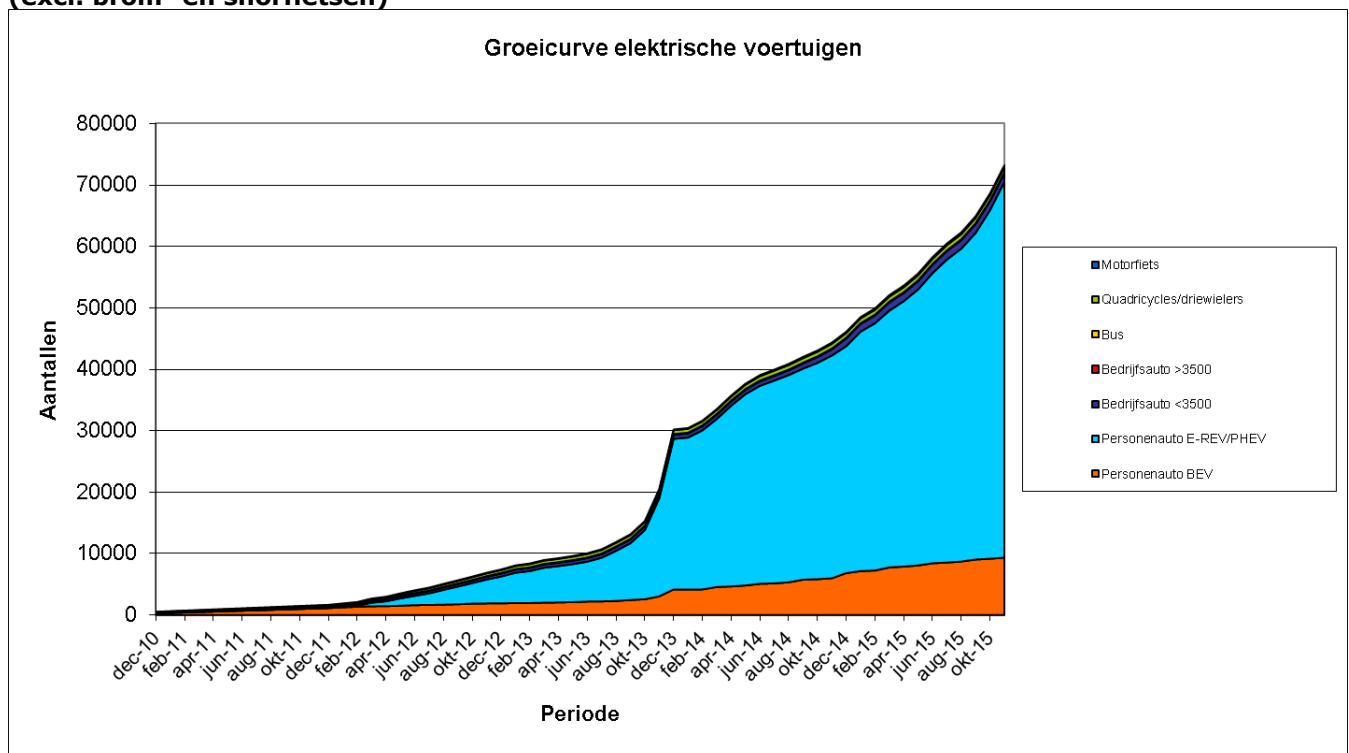
Dit overzicht geeft een indruk van de ontwikkeling van elektrisch vervoer in Nederland. Het wordt maandelijks samengesteld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, in opdracht van het ministerie van Economische Zaken. De cijfers mogen met bronvermelding (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland – RVO.nl) gebruikt worden.

Aantal geregistreerde elektrische voertuigen in Nederland¹

Type voertuig	Aantal per	31-12-2013	31-12-2014	30-09-2015	31-10-2015	30-11-2015
Personenauto (BEV)		4.161	6.825	9.038	9.161	9.340
Personenauto (E-REV, PHEV) #		24.512	36.937	53.165	56.735	61.185
Bedrijfsauto < 3500		669	1.258	1.455	1.472	1.430
Bedrijfsauto > 3500		39	46	50	50	49
Bus *		73	80	95	94	94
Quadricycles (vh driewielig)		632	769	847	855	863
Motorfiets		125	196	278	272	274
Totaal op de weg		30.211	46.111	64.928	68.639	73.235
Bromfietsen		3.130	3.441	3.570	3.602	3.594
Snorfietsen		19.772	23.850	27.577	27.887	28.104
Brommobielen		141	172	207	217	219
Totaal inclusief brom/ snorfiets/brommobiel		53.254	73.574	96.282	100.345	105.152

* Inclusief trolleybussen en een aantal hybride bussen; # Exclusief volledig hybride voertuigen

Ontwikkeling aantal geregistreerde elektrische voertuigen in Nederland² (excl. brom- en snorfietsen)

¹ RDW, m.i.v. 31-08-2013 op basis van gegevensmodel op basis van aandrijflijn- en brandstofconcept

² RDW, m.i.v. 31-08-2013 op basis van gegevensmodel op basis van aandrijflijn- en brandstofconcept

Top 5 geregistreerde modellen plug-in hybride elektrische auto (30-11-2015)³

Model	Voertuigtype	Aantal	Vershil t.o.v. vorige maand
Mitsubishi Outlander	Personenauto (PHEV)	20.791	+888
Volvo V60 Pug-in hybrid	Personenauto (PHEV)	11.213	+44
Volkswagen Golf	Personenauto (PHEV)	6.269	+611
Opel Ampera	Personenauto (E-REV)	4.934	-9
Toyota Prius Plug-in	Personenauto (PHEV)	4.134	+22

Top 10 geregistreerde modellen volledig elektrische auto (30-11-2015)⁴

Model	Voertuigtype	Aantal	Vershil t.o.v. vorige maand
Tesla Model S	Personenauto (BEV)	4.124	+125
Nissan Leaf	Personenauto (BEV)	1.296	+0
Renault Zoe	Personenauto (BEV)	1.082	+21
Smart ForTwo / Electric Drive	Personenauto (BEV)	769	-1
Nissan E-VN200	Bedrijfsauto < 3500 (BEV)	590	-40
Renault Kangoo Z.E.	Bedrijfsauto < 3500 (BEV)	584	-21
BMW I3	Personenauto (BEV)	509	+9
Renault Twizy	Quadricycle (BEV)	412	+4
Nissan E-VN200	Personenauto (BEV)	210	+0
Volkswagen UP	Personenauto (BEV)	138	+0

Registratie EVs ten opzichte van totaal registraties per periode⁵

Registraties in periode	2013	2014	1 jan. – 30 nov. 2015	november 2015
Totaal registraties	419.388 (100%)	390.402 (100%)	380.367 (100%)	40.516 (100%)
Totaal EV registraties	22.415 (5,3%)	15.089 (3,9%)	26.763 (7,0%)	4.629 (11,4%)
- Waarvan BEV	2.251 (0,5%)	2.664 (0,7%)	2.515 (0,7%)	179 (0,4%)
- Waarvan E-REV, PHEV	20.164 (4,8%)	12.425 (3,2%)	24.248 (6,4%)	4.450 (11,0%)

Streefwaarden Plan van Aanpak Elektrisch Rijden⁶

Doelstelling	Elektrische voertuigen op de weg (3 of meer wielen)
2015	15.000 tot 20.000
2020	200.000
2025	1.000.000
Realisatie	
2011-12	1.579
2012-12	7.311
2013-12	30.086
2014-12	45.915
2015-11	72.961

³ RDW, m.i.v. 31-08-2013 op basis van gegevensmodel op basis van aandrijflijn- en brandstofconcept

⁴ RDW, m.i.v. 31-08-2013 op basis van gegevensmodel op basis van aandrijflijn- en brandstofconcept

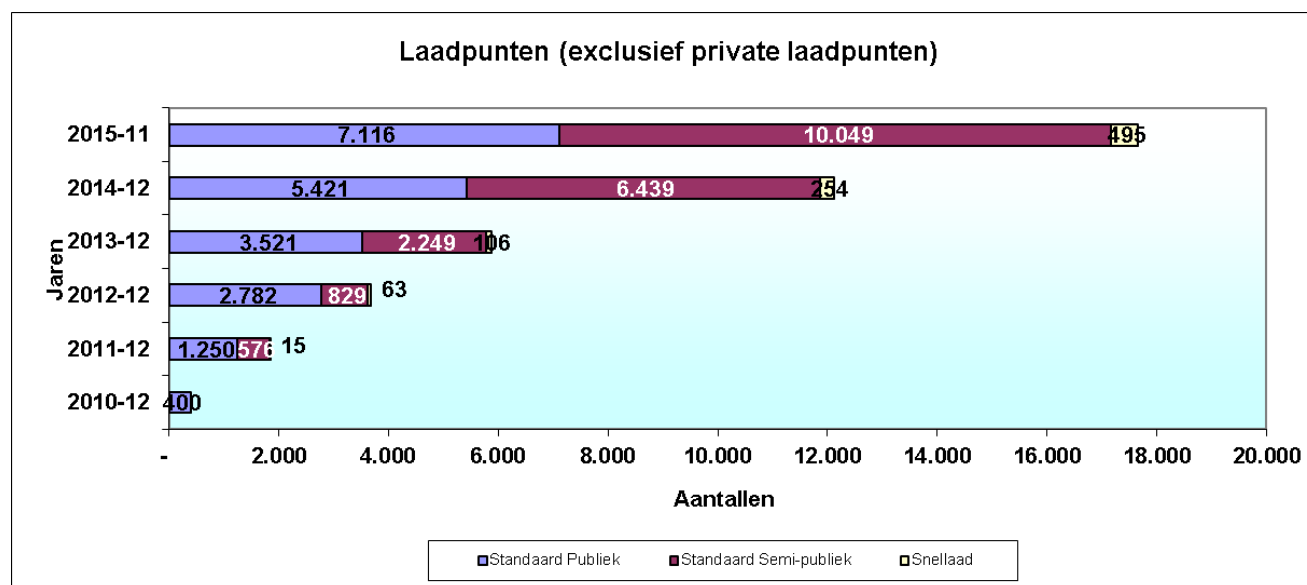
⁵ BOVAG, via www.bovag.nl

⁶ Plan van aanpak 2011-2015 'Elektrisch rijden in de Versnelling'

Aantallen laadpunten⁷

Aantal geïnstalleerd per	31-12-2013	31-12-2014	30-09-2015	31-10-2015	30-11-2015
Standaard laadpunten					
Publiek (24/7 openbaar toegankelijk)	3.521	5.421	7.121	7.189	7.116
Semi-publiek (beperkt openbaar toegankelijk)	2.249	6.439	9.214	9.637	10.049
Snellaadpunten					
Publiek en semi-publiek	106	254	408	458	495
Private laadpunten					
Inschatting op basis van onderzoek in 2012 en extrapolatie op basis van geregistreerde EVs	18.000	28.000			

⁷ Gebaseerd op cijfers van stichting e-laad, EV-Box B.V, NUON en Essent, The New Motion (cijfers t/m 31-10-2012) en Oplaaadpalen.nl (vanaf cijfers tm 30-11-2012). Voor cijfers t/m 28-02-2014 is de aanname gemaakt dat laadpalen van e-laad, Nuon en Essent publiek zijn en de overige laadpalen in het bestand semi-publiek. Vanaf 31-03-2014 is in de data van Oplaaadpalen.nl aangegeven of laadpunten (semi-)publiek zijn.

Special: Verzilving Verdienpotentieel Elektrisch Vervoer

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland volgt in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en het Formule E-Team de verzilving van het verdienpotentieel van elektrisch vervoer. Deze maand is een jaarrapportage gepubliceerd met de stand van zaken per medio 2015. Het volledige rapport en de bijlagen zijn [hier](#) te downloaden.⁸ Deze special geeft een korte samenvatting van het rapport in 5 highlights en geeft de resultaten weer in een infographic.

➤ **Marktcijfers tonen groei**

- Aantal elektrische auto's en laadpalen groeit door;
- Economische indicatoren tonen economische groei, met name in de laadpalenindustrie en dienstensector (zie beeldmateriaal op de volgende bladzijde);
- Verbinding tussen de verschillende soorten EV-actoren - zoals grootbedrijf, MKB, overheid, kennisinstellingen etc. - neemt toe.

➤ **Ontwikkeling verschilt per marktcluster**

- Het marktcluster nieuwbouw (maatwerk) is sterk gegroeid, de productie van elektrische bussen neemt toe;
- Zowel op privaat, semi-openbaar als openbaar terrein is het aantal laadpunten sterk gegroeid en er wordt meer samengewerkt;
- Op het gebied van smart grids en slim laden vinden meerdere projecten en pilots plaats;
- Binnen de diverse financierings-, betaal- en mobiliteitsdiensten vindt verduurzaming plaats van concepten als private lease en deelauto's;
- Focus op onderzoek en marktopschaling van bijvoorbeeld aandrijftechnieken, batterijmanagement en informatiesystemen.

➤ **Aandacht in onderwijs neemt toe**

- MBO: elektrisch vervoer / duurzame mobiliteit nog niet ingebed in onderwijsprogramma's;
- HBO: steeds meer gericht EV-onderwijs en samenwerking met bedrijfsleven in 'Centers of Expertise';
- WO: aandacht voor duurzame mobiliteit, waaronder EV. Met name technische universiteiten organiseren zich in netwerken die onderzoek, innovatie en onderwijs op gebied van EV verbinden.

➤ **Beleid en stimuleringsmaatregelen**

- Rijk stimuleert samenwerking met focus op het langetermijnbeleid van zero emissie;
- Focus fiscale maatregelen ligt ook op zero emissie;
- Het gebruik van de fiscale maatregel ter stimulering van R&D stijgt licht, waarmee er meer geïnvesteerd wordt in de beginfase van EV-technologieontwikkeling.

➤ **Op de internationale- en exportagenda**

- De koploperpositie van Nederland in voertuigen en laadpunten zorgt voor exportkansen en projectmogelijkheden voor het Nederlandse bedrijfsleven;
- De 'Partners in International Business programma's' (www.rvo.nl/subsidies-regelingen/partners-international-business-pib) blijken effectief om kennismaking om te zetten in lange termijn omzet;
- Veel aandacht voor elektrisch vervoer op internationale missies, conferenties en beurzen;
- Europese programma's als Horizon2020, EFRO en KP7 bieden kansen voor bedrijven en overheden in deelname en projecten en financiering – de stichting Zero Emissie Mobiliteit ondersteunt MKB bij het aanvragen van Europese subsidies.

⁸ <http://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/energie-en-milieu-innovaties/elektrisch-rijden/publicaties/beleid>

Nederland is koploper in Elektrisch Vervoer. Qua verkoopdeel elektrische personenauto's staat Nederland op plek 2 wereldwijd. Het aantal voertuigen en laadpunten neemt toe en Nederlandse bedrijven exporteren producten en kennis naar het buitenland.

Elektrisch Vervoer is groeiend exportproduct

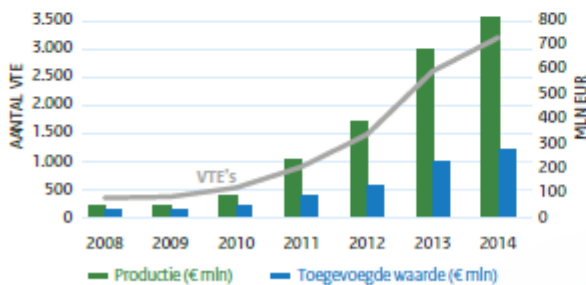
Nederlandse bedrijven exporteren steeds meer en werken samen met partijen uit het buitenland. De figuur toont de landen waarmee kennisuitwisseling plaatsvindt, o.a. via de Partner in International Business (PIB) programma's.

Duitsland PIB In samenwerking met Duitsland benutten Nederlandse bedrijven kansen voor laadinfrastructuur, deelauto- en deelfietsconcepten en binnenstedelijke distributie.

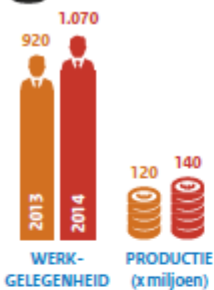

Bijdrage aan economie groeit

Elektrisch vervoer levert in 2014 naar schatting 3.200 banen (VTE), €820 miljoen aan productie en €260 miljoen toegevoegde waarde aan de Nederlandse economie. Bron: CBS.

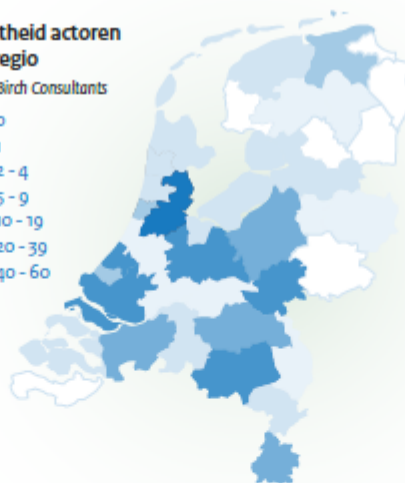
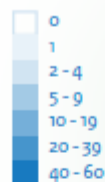
Diensten

Financierings-, betaal-, mobiliteits- en overige diensten tonen een trend van verduurzaming in bestaande concepten. Het gebruik van elektrische deelauto's en lease auto's neemt toe. Schiphol is het eerste vliegveld ter wereld waar wordt gereden met 167 volledig elektrische taxi's.

Dichtheid actoren per regio

Bron: Birch Consultants

Aandrijftechnieken, en andere componenten

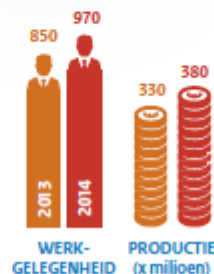

Ontwikkelingen in aandrijftechnieken, range extenders, energiemanagementsystemen (EMS), batterijmanagement en -informatiesystemen bevinden zich veelal in de vroege ontwikkelingsfase. Zo wordt op Pampus onderzocht of een accu uit een elektrische auto kan zorgen voor een energie-onafhankelijk eiland.

Laadinfrastructuur

Het netwerk van laadpunten groeit sterk. Hierdoor groeit de export van Nederlandse producten en diensten. Het innovatieve Lomboxmet Vehicle-to-Grid laadpunt laat zien dat het mogelijk is elektrische voertuigen in te zetten voor lokale energieopslag.

Nieuw- en ombouw

De markt voor elektrische bussen groeit door zowel binnenlandse als buitenlandse vraag. Light electric vehicles bieden kansen, al is de groei in 2014 beperkt. Een echte gamechanger is de volledig op zonne-energie aangedreven gezinsauto 'Stella' van TU Eindhoven.